

Teeltadvies Bemesting:

Hoe hoog mag het Na cijfer oplopen?

Algemeen is bekend dat het natrium cijfer in het wortelmilieu niet te hoog mag oplopen, omdat het groei belemmerend werkt. Maar hoe mag het dan wel zijn? Allereerst is het zo dat gewassen niet veel Na opnemen. De opname concentraties zijn normaal gesproken erg laag en zijn slechts enkele tienden van mmol/l. Het is de reden dat de hoeveelheid natrium in het uitgangswater laag moet zijn; immers bij waarden hoger dan de opnameconcentratie vindt ophoping plaats in het wortelmilieu.

Bij hogere natrium gehalten in het wortelmilieu neemt de opnameconcentratie wel toe. Het blijft echter laag, zo rond de 1 mmol/l en het is de vraag of dat wenselijk is. Het verschilt tussen gewassen; paprika neemt weinig natrium op en is daarmee gevoeliger voor hogere natriumwaarden in het wortelmilieu dan tomaat. In gewasanalyses kom je natrium bij tomaat dus wel tegen; bij paprika nauwelijks.

Gewassen die natrium opnemen gebruiken het voor de regeling van de waterbalans van de plant (osmotische regulatie) van de plant. Het kan dan kalium vervangen. Er zijn gewassen die daar zelf beter van groeien, zoals suikerbieten, die het opslaan in de knol. Radijs is ook zo'n gewas. Natrium in het gewas heeft verder geen functie, terwijl kalium dat wel heeft, onder andere enzymmatige functies bij de omzettingen van suikers naar zetmeel.

Gewassen die natrium opnemen zijn minder zoutgevoelig en kunnen hogere natriumwaarden in het wortelmilieu accepteren. Waarden die best hoger mogen liggen. Voor tomaat is een 15 mmol/l zeker te doen. De verhouding met andere elementen moet dan wel op orde blijven. Bij lage kaliumwaarden gaat natrium het kalium vervangen. Dat lijkt me ongewenst, omdat daarmee de capaciteit van enzymatische functies achteruit gaat, zoals het omzetten van suikers naar zetmeel, eiwitvorming, de fotosynthese en CO₂ binding.

Geerten van der Lugt

Adviseur gewas, water en plantenvoeding